

Siberkondria ?iddeti Ölçe?i-K?sa Formu (S?Ö-KF)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Siberkondria ?iddeti Ölçe?i-K?sa Formu (S?Ö-KF)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30200>

Özet

Siberkondria ?iddeti Ölçe?i-K?sa Formu (S?Ö-KF), bireylerin internet üzerinden sa?l?k bilgisi arama davran??lar?n?n a??r? ve kayg? verici düzeyini ölçmek amacıyla Türkçe'ye uyarlanm?? psikometrik bir araçtır. Ölçek, siberkondriyan?n dört temel boyutunu (A??r?l?k, S?k?nt?, Güvence Arama ve Zorlant?) de?erlendirerek bu davran??n ?iddetini belirler. Uyarlama çal??mas?, özellikle COVID-19 pandemisi ba?lam?nda, siberkondria ?iddetinin ak?ll? telefon ba??ml?l??? ve hastal?k korkusu aras?ndaki ili?kideki arac? ve düzenleyici rolünü incelemek için kullan?lm??tır. Ölçek, güçlü yap?sal geçerlik ve yüksek iç tutarlıl?k güvenilirlik katsay?lar? sergilemiştir.

Anahtar Kelimeler

Siberkondria, S?Ö-KF, Cyberchondria, Sa?l?k Kayg?s?, ?nternet Kullan?m?, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, COVID-19.

Yazarlar

F. C. Yam, Ozan Korkmaz, M. D. Griffiths

Amaç

Siberkondria ?iddeti Ölçe?i-K?sa Formu (S?Ö-KF), bireylerin interneti kullanarak sa?l?kla ilgili belirti veya durumlar? ara?t?rmalar? sonucu ortaya ç?kan patolojik düzeydeki kayg? ve i?lev bozuklu?unu ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, bu davran??n s?kl???n?, yaratt??? duygusal stresi ve günlük ya?am üzerindeki olumsuz etkilerini tespit etmek üzere tasarlanm??tır.

Bu ölçek, orijinal olarak geli?tirilm? daha uzun bir siberkondria ölçüm arac?n?n k?salt?lm?? ve Türkçe popülasyonuna uyarlanm?? versiyonudur. Ölçe?in uyarlanması, özellikle 2021 y?l?nda, bireylerde siberkondria ?iddetinin ak?ll? telefon ba??ml?l??? ve COVID-19 korkusu gibi güncel psikolojik sorunlarla nas?l ili?kilendi?ini ara?t?rmay? mümkün k?lm??tır.

Yap?

S?Ö-KF, siberkondria yap?s?n? dört temel faktör veya alt boyut üzerinden ölçmektedir. Bu dört faktör, internet tabanlı sa?l?k kayg?s?n?n farklı yönlerini temsil eder ve ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? olu?turur. Bu alt boyutlar ?unlardır:

A??r?l?k (Excessiveness): Sa?l?k aramalar?n?n s?kl??? ve kontrolsüzlüü.

S?k?nt?/Huzursuzluk (Distress): ?nternet aramalar? sonucunda hissedilen yo?un kayg? ve duygusal rahatsızlık.

Güvence Arama (Reassurance): Sürekli olarak t?bbi bilgi veya onay arama ihtiyac?.

Zorlant? (Compulsion): Sa?l?k aramalar?n? durduramama veya bu davran??lar? tekrarlama e?ilimi.

Bu dört faktör, siberkondria davran??n?n yo?unlu?unu ve bireyin psikolojik iyi olu?u üzerindeki y?k?c? etkisini kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, dört faktörlü teorik yap?y? inceleyen Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile incelenmi?tir. DFA sonuçlar?, modelin veriye mükemmel düzeyde uyum sa?lad??n? göstermi?tir. Elde edilen uyum iyili?i indeksleri ?u ?ekildedir: $\chi^2 = 219.01$, $p < 0.001$, $df = 48$.

Di?er kritik uyum indeksleri de modelin kabul edilebilir s?n?rlar?n ötesinde bir uyuma sahip oldu?unu do?rulam??r: Kar??la?t?rmal? Uyum ?ndeksi (CFI) 0.943 ve Tucker-Lewis ?ndeksi (TLI) 0.922 olarak rapor edilmi?tir. Hata Karekök Ortalama Yakla??m? (RMSEA) de?eri 0.08 (90% Güven Aral??? = 0.07-0.09) bulunmu?tur. Dört faktörlü yap?daki madde-faktör yükleri 0.48 ile 0.90 aras?nda de?i?irken, düzeltilmi? madde-toplam korelasyonlar? 0.58 ile 0.85 aral???nda yer alm??r, bu da maddelerin genel yap?y? güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir.

Güvenirlik

S?Ö-KF'nin iç tutarlı?k güvenilirli?i, Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Toplam skor için hesaplanan Cronbach Alfa katsay?s? 0.89 olup, bu de?er ölçe?in genel olarak **çok iyi** bir güvenilirlik düzeyine sahip oldu?unu göstermektedir.

Alt boyutlar?n iç tutarlı?k güvenilirlikleri de yüksek bulunmu?tur. Alt boyutlar için Cronbach Alfa katsay?lar? ?öyledir: A??r?l?k (0.83), S?k?nt? (0.79), Güvence Arama (0.70) ve Zorlant? (0.80). Bu katsay?lar, tüm alt boyutlar?n da **iyi ila çok iyi** düzeyde iç tutarlı?a sahip oldu?unu ve ölçe?in farklı siberkondria bile?enlerini güvenilir bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktadır.

Faktör Analizi

Siberkondria ?iddeti Ölçe?i-K?sa Formu'nun yap?sal geçerli?i, dört faktörlü modelin test edildi?i Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile kurulmu?tur. Bu analiz, siberkondriyan?n A??r?l?k, S?k?nt?, Güvence Arama ve Zorlant? olarak adland?r?lan dört ayr? ancak ili?kili boyuttan olu?tu?u hipotezini desteklemi?tir. Elde edilen uyum indeksleri (CFI, TLI, RMSEA), modelin yap?sal olarak sa?lam oldu?unu do?ulamaktadır.

Madde-faktör yüklerinin 0.48 ile 0.90 aras?nda de?imesi, ölçe?teki her bir maddenin tan?mlanan dört faktörden birine güçlü bir ?ekilde yüklendi?ini ve yap?n?n iyi bir ayr??ma gösterdi?ini ortaya koymaktadır. Bu bulgular, S?Ö-KF'nin siberkondria ?iddetini teorik modeline uygun olarak do?ru

ve tutarlı? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

Ölçme Arac?

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Genel Popülasyon (Yeti?kinler)

Age Group: Yeti?kinler

Population Details: Çal??ma, COVID-19 korkusu ve ak?ll? telefon ba??mlil??? gibi de?i?kenlerle ili?kili siberkondria düzeylerini ölçmek amac?yla internet kullanan yeti?kin bireyler üzerinde gerçekte?irilmittir.

Test Methodology: Ölçek, 5'li Likert tipi bir derecelendirme format? kullan?r:

- 1 - Hiç
- 2 - Nadiren
- 3 - Bazen
- 4 - S?kl?kla
- 5 - Her zaman

Ölçekten al?nan toplam puan?n yüksek olmas?, bireyde siberkondria ?iddetinin de yüksek oldu?u anlam?na gelmektedir.

Anahtar Kelimeler

Siberkondria, Sa?lık Kayg?s?, Ak?ll? Telefon Ba??mlil???, COVID-19, Psikopatoloji, Cronbach Alfa, Do?rulay?c? Faktör Analizi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: pd.ozankorkmaz@gmail.com (Sorumlu Yazar Ozan Korkmaz)

Correspondence Address: Belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2021 (Uyarlama ve Yay?n Y?I?)

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik veya ara?t?rma amaçlı? kullan?m? için sorumlu yazar (Ozan Korkmaz) ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. Ölçek, hakemli bir dergide yay?nlanm?? bilimsel bir çal??man?n parçasıdır.

PDF Eri?imi: Ölçe?in orijinal dokümanı (DOCX formatında) aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: siberkondria-siddeti-olcegi-kisa-formu-ss0-kf-toad.docx

Kaynaklar

Yam, F. C., Korkmaz, O., & Griffiths, M. D. (2021). The association between fear of Covid-19 and smartphone addiction among individuals: the mediating and moderating role of cyberchondria severity. *Current Psychology*, 1-14. Makale bağlantısı: link.springer.com

Siberkondria ?iddeti Ölçe?i-K?sa Formu (S?Ö-KF) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Vücudumda sebebi belirsiz bir his/a?r? fark edersem internette bunu ara?t?r?r?m.

Bendeki belirtinin az görülen/ciddi bir durumla ili?kili oldu?unu internette okudu?um zaman pani?e kap?l?r?m.

Ayn? belirtileri internette birden fazla sefer arat?r?m.

Belirtiler veya alg?lad???m t?bbi durumlarla ili?kili yapt???m internet aramalar?, internet d???ndaki sosyal aktivitelerimi olumsuz etkiler (arkada?lar?mla/ailemle geçirdi?im zaman? azalt?r.